

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Σύστημα Άυλων Τίτλων, διατάξεις για την Κεφαλαιαγορά, φορολογικά θέματα και λοιπές διατάξεις»

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διάρκη Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, περιλαμβάνει τέσσερα κεφάλαια.

Με το κεφάλαιο Α' του Νσχ (άρθρα 1-15) υπό τον τίτλο «Σύστημα άυλων τίτλων και διατάξεις για την κεφαλαιαγορά»:

-Αναδιοργανώνεται το «Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ)», δηλαδή, «η μηχανογραφική διαδικασία καταχώρησης των άυλων αξιών και παρακολούθησης των επ' αυτών μεταβολών, καθώς και το αντίστοιχο μηχανογραφικό - λειτουργικό σύστημα» [άρθρο 1 ισχύοντος, από 16.6.2004 (ΦΕΚ Β' 901), «Κανονισμού Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων» της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς] (άρθρα 1-8 παρ. 1 Νσχ).

-Μειώνεται σε 500.000 ευρώ το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο Ανώνυμης Εταιρίας Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (άρθρο 8 παρ. 2 Νσχ).

-Ανασυγκροτείται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του άρθρου 76 του ν. 1969/1991, όπως ισχύει (άρθρο 10 Νσχ).

Με το κεφάλαιο Β' του Νσχ (άρθρο 16) κυρώνεται, δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 3 του ν. 3299/2004, η υπ' αριθ. 51512/ΥΠΕ/5/000313/Ε/Ν.3299/2004/3-11-2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης για την υπαγωγή της επιχείρησης «Next Solar Α.Ε.» στις διατάξεις του ν. 3299/2004.

Με το κεφάλαιο Γ' του Νσχ (άρθρα 17-22) υπό τον τίτλο «Φορολογικά θέματα»:

-Ρυθμίζονται θέματα είσπραξης δημόσιων εσόδων (άρθρο 17).

2

-Θεσπίζεται απαλλαγή του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ) από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων με αναδρομική ισχύ από 1-1-2008 (άρθρο 18) και ρυθμίζονται ζητήματα έκπτωσης δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων (άρθρο 19).

-Παρατείνεται μέχρι την 31-12-2011 η ισχύς των φορολογικών κινήτρων συγχώνευσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που παρέχονται με το άρθρο 18 του ν. 3296/2004, προβλέπεται η μη φορολογική αναγνώριση της ζημίας που προκύπτει κατά την απορρόφηση, συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 2166/1993, μητρικής ανώνυμης εταιρίας από τη θυγατρική της λόγω ακύρωσης ιδίων μετοχών, και τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 20 και 23 του ν. 2065/1992 που ρυθμίζουν θέματα αναπροσαρμογής της αξίας ακινήτων των επιχειρήσεων (άρθρο 20).

-Παρέχεται η δυνατότητα εκπρόθεσμης υποβολής φορολογικών δηλώσεων από πρώην Συγκοινωνιακές Επιχειρήσεις, χωρίς την επιβολή κυρώσεων, και θεσπίζεται ευνοϊκή φορολόγηση των τόκων που τυχόν θα τους επιδικασθούν λόγω παρακράτησης από τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών του αποθεματικού που είχαν σχηματίσει για την αγορά νέων λεωφορείων (άρθρο 21). Τέλος, μειώνεται για τα έτη 2009 και 2010 ο φορολογικός συντελεστής του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (άρθρο 22).

Με το κεφάλαιο Δ' του Νοσχ (άρθρα 23-38) υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις»:

-Μειώνεται το τέλος διαμονής παρεπιδημούντων και παρέχεται, για το χρονικό διάστημα από 1-1-2009 έως 31-12-2009, απαλλαγή από την εισφορά του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 128/1975 επί των δανείων ή πιστώσεων προς τουριστικά καταλύματα (άρθρο 23).

-Προβλέπεται έγκριση, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (άρθρο 24), του Κανονισμού δημοπράτησης, ανάθεσης και εκτέλεσης έργων της εταιρίας «Ψηφιακές Ενισχύσεις Α.Ε.».

-Τροποποιείται η συγκρότηση της επιτροπής ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3213/2003 (άρθρο 25).

-Παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις του έργου της φύλαξης και ασφάλειας των κτηρίων όπου στεγάζονται οι κεντρικές υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 26).

-Παρέχεται η δυνατότητα υπογραφής σύμβασης μεταξύ του Δημοσίου και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας για την έκδοση ομολόγων του Δημοσίου σε εξόφληση οφειλών του, ύψους 1,711 δις ευρώ, προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού (άρθρο 27).

-Ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής του ν. 3723/2008 ως προς τη διανομή

μερισμάτων και την αγορά ιδίων μετοχών από πιστωτικά ιδρύματα, και ορίζεται ότι η απόκτηση συμμετοχής από το Δημόσιο σε πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο του ανωτέρω νόμου δεν λαμβάνεται υπόψη για την υπαγωγή ή μη του πιστωτικού ιδρύματος στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρα 28-29).

-Ρυθμίζονται ζητήματα του υποχρεωτικού περιεχομένου των οικονομικών καταστάσεων των ανώνυμων εταιριών με τροποποίηση των άρθρων 43α και 107 του κ.ν. 2190/1920 (άρθρα 30-32).

-Παρατείνεται μέχρι την 31-12-2009 η προθεσμία για τη σύνταξη ειδικής οικονομικής μελέτης σχετικής με τη διαπίστωση των ελλειμμάτων κάθε τμήματος και κλάδου συντάξεων οι οποίοι, δυνάμει του άρθρου 1 του ν. 3655/2008, εντάσσονται στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 33).

-Μειώνονται οι ασφαλιστικές εισφορές προς τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων για αγροτικά προϊόντα που καλλιεργούνται στο σύνολό τους και αποκλειστικώς σε ελεγχόμενο περιβάλλον μόνιμων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων (άρθρο 34).

-Παρατείνεται μέχρι 31-12-2009 η απασχόληση, στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε., το οποίο είχε αρχικά αποσπασθεί δυνάμει του άρθρου 17 παρ. 3 του ν. 2947/2001 για την κάλυψη των αναγκών των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 (άρθρο 35).

-Ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, και των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων που συνοδεύονται από διαγράμματα τα οποία δεν είχαν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 36).

-Ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (άρθρο 37).

-Προστίθενται νέες δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύσσει η Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Α.Ε. προς εκπλήρωση του σκοπού της (άρθρο 38).

Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 16

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 3299/2004 ορίζεται ότι στις διατάξεις του νόμου αυτού μπορεί να υπαχθούν επενδύσεις ύψους 50 εκ. ευρώ με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και την απασχόληση, με τη δημιουργία τουλάχιστον 125 θέσεων μόνιμης απασχόλησης. Για τις επενδύσεις αυτές μπορεί να θεσπίζονται αποκλίσεις από τις ρυθμίσεις του ν. 3299/2004 σχετικώς προς την ίδια συμμετοχή, τη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, τα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγη-

σης, το ύψος του δανείου, τα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και τη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημόσιων επιχειρήσεων. Για την υπαγωγή των ανωτέρω επενδύσεων στις διατάξεις του ν. 3299/2004 προβλέπεται η έκδοση κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, οι οποίες κυρώνονται με νόμο (βλ. ν. 3550/2007 υπό το καθεστώς του ν. 3299/2004 και άρθρο 46 ν. 2992/2002 υπό το καθεστώς του προ-ισχύσαντος επενδυτικού νόμου ν. 2601/1998).

Με την προτεινόμενη προς κύρωση υπουργική απόφαση έχει υπαχθεί στην ενίσχυση της επιχορήγησης του ν. 3299/2004 επενδυτικό σχέδιο ίδρυσης στην ΒΙ.ΠΕ. Τρίπολης μονάδας παραγωγής φωτοβολταϊκών στοιχείων τεχνολογίας thin film μικροκρυσταλλικού πυριτίου, συνολικού κόστους 130,5 εκ. ευρώ. Η επιχορήγηση παρέχεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 3299/2004 ως προς τον αριθμό των δόσεων της εγκεκριμένης επιχορήγησης και του ποσοστού προκαταβολής.

2. Επί του άρθρου 18

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας θα ήταν ίσως σκόπιμο το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Στην παράγραφο 5 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ) που κυρώθηκε με τον ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), προστίθεται περίπτωση ιγ', ως εξής:»

3. Επί του άρθρου 19

Με τις παραγράφους 1 και 2 τροποποιείται η διαδικασία φορολογικού ελέγχου των αποζημιώσεων, δικαιωμάτων, και εξόδων διοικητικής υποστήριξης, οργάνωσης, αναδιοργάνωσης και υπηρεσιών γενικώς που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις ή οργανισμούς από ημεδαπές επιχειρήσεις. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καταργείται οριστικώς η διαδικασία προέγκρισης των ανωτέρω δαπανών από ειδική επιτροπή, η οποία είχε θεσπισθεί με το άρθρο 9 παρ. 10 του ν. 3296/2004, και επαναφέρεται το καθεστώς του άρθρου 4 παρ. 13-16 του ν. 2873/2000, το οποίο ίσχυε μεταβατικά μέχρι την 31-12-2008 βάσει του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 3522/2006. Συγκεκριμένως, ο έλεγχος των δαπανών αυτών θα διενεργείται από ειδικές επιτροπές που έχουν συσταθεί στα Ελεγκτικά Κέντρα κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 παρ. 4 περ. γ' του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), που κυρώθηκε με τον ν. 2238/1994.

Καταρχάς, παρατηρείται ότι, συμφώνως προς την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 66 παρ. 4 περ .γ' του ΚΦΕ, ο έλεγχος των δαπανών αυτών διενεργείται από τις ειδικές επιτροπές «όταν αυτές υπερβαίνουν τα κατά περίπτωση όρια». Πλην όμως, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις (και σε αντίθεση με τα μέχρι σήμερα ισχύσαντα καθεστώτα ελέγχου) δεν τίθεται ελάχιστο όριο κάτω από το οποίο δεν θα απαιτείται έλεγχος από τις ειδικές επιτροπές, ενώ και η νομοθετική εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου της προτεινόμενης παραγράφου 1 δεν φαίνεται να παρέχει τη δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών να θέσει όρια με τη σχετική απόφασή του (βλ. συναφώς και τα όρια που τίθενται στο άρθρο 26 παρ. 5 ν. 3728/2008 ως προς την υπαγωγή στις υποχρεώσεις τεκμηρίωσης τιμών στις εντός των ομίλων συναλλαγές).

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, «η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία μετά την πρόσφατη ψήφιση, από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κώδικα Δεοντολογίας με τον οποίο καθορίζονται κοινοί κανόνες τεκμηρίωσης τιμών στις ενδοομιλικές συναλλαγές στην Ε.Ε., ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η διαφάνεια στις εταιρίες που συναλλάσσονται με συνδεδεμένες εταιρίες σε άλλα κράτη μέλη, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τις προστριβές τους με τις φορολογικές αρχές» (πρβλ. και την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 8 παρ. 4 ν. 3522/2006). Ο Κώδικας Δεοντολογίας σχετικώς με τους κανόνες τεκμηρίωσης τιμών μεταβίβασης των συνδεδεμένων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2006/C176/01) περιλαμβάνει κανόνες τυποποιημένης (standardized) και πλήρους (consistent) τεκμηρίωσης για τον καθορισμό τιμών μεταβίβασης (transfer pricing), οι οποίοι θα πρέπει να γίνονται δεκτοί από τα κράτη μέλη κατά τους σχετικούς ελέγχους. Δεδομένου όμως ότι ο Κώδικας αποτελεί πολιτική δέσμευση χωρίς νομική δεσμευτικότητα, θα ήταν ίσως σκόπιμο να προβλεφθεί νομοθετικώς ότι ο έλεγχος των ανωτέρω συναλλαγών από τα Ελεγκτικά Κέντρα θα γίνεται με βάση και τους κανόνες του ανωτέρω Κώδικα Δεοντολογίας ως προς την απαιτούμενη τεκμηρίωση.

Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι με το άρθρο 26 του ν. 3728/2008 επιβλήθηκε υποχρέωση στις εταιρίες οποιουδήποτε τύπου και μορφής που λειτουργούν στην Ελλάδα να εφαρμόζουν, για τις συναλλαγές τους με συνδεδεμένες εταιρίες, όρους οι οποίοι να είναι ταυτόσημοι ή όμοιοι με αυτούς που θα εφαρμόζονταν για τις ίδιες ή παρόμοιες συναλλαγές μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων (αρχή των ίσων αποστάσεων, βλ. και άρθρο 39 ΚΦΕ). Για τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους προς την υποχρέωση αυτή επιβλήθηκε υποχρέωση σύνταξης φακέλων τεκμηρίωσης των τιμών τους για τις συναλλα-

γές τους με τις (ημεδαπές και αλλοδαπές) συνδεδεμένες, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, εταιρίες. Ενόψει του ότι στην αιτιολογική έκθεση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 26 του ν. 3728/2008 γίνεται επίσης αναφορά στον ανωτέρω Κώδικα Δεοντολογίας και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, ερωτάται εάν θα ήταν σκόπιμο οι προτεινόμενες διατάξεις να παραπέμπουν στο άρθρο 26 του ν. 3728/2008 και στις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες υπουργικές αποφάσεις (βλ. Απόφαση Υπουργού Ανάπτυξης Α2-8092/31-12-2008), ως προς τις υποχρεώσεις τεκμηρίωσης στο πλαίσιο ελέγχων των δαπανών από τις ειδικές επιτροπές των Ελεγκτικών Κέντρων.

Με την προτεινόμενη παράγραφο 4, η οποία προσθέτει δύο νέα εδάφια στο άρθρο 31 παρ. 1 περ. α' υποπερ. γγ' του ΚΦΕ, ορίζεται ότι από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων εκπίπτει η αξία των κινητών πραγμάτων (αξίας άνω των 500 ευρώ συνολικώς ανά έτος), των κατοικιών και των κάθε είδους εγκαταστάσεων που δωρίζουν από 1-1-2008 έως 31-12-2009 στο Ειδικό Ταμείο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών [άρθρο 2 παρ. 1 ΠΝΠ της 29-8-2007 (ΦΕΚ 205 Α')], σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και σε μόνιμους κατοίκους των περιοχών που επλήγησαν από τις πυρκαγιές, οι οποίες εκδηλώθηκαν κατά το έτος 2007.

Ως προς την έκπτωση της αξίας των δωριζόμενων κατοικιών σημειώνεται ότι, μέχρι την ισχύ του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3091/2002 που κατέργησε τη σχετική δυνατότητα, προβλεπόταν η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, της αξίας των ακινήτων που δωρίζονταν στο Δημόσιο, τους ΟΤΑ, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Στις περιπτώσεις αυτές, ως αναγνωριζόμενη προς έκπτωση αξία των ακινήτων λαμβανόταν η «αντικειμενική» τους αξία ενώ, σε περιοχές όπου δεν εφαρμοζόταν το «αντικειμενικό» σύστημα, η αξία προσδιοριζόταν με εκτίμηση του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ. Ως προς το ζήτημα αυτό παρατηρείται επίσης ότι η χρήση του όρου «κατοικίες» είναι πιθανό να δημιουργήσει ερμηνευτικές αμφισβητήσεις, καθώς δεν είναι σαφές αν περιορίζεται στην αξία των κτισμάτων ή αν καταλαμβάνει και την αξία του οικοπέδου ή του αγροτεμαχίου επί του οποίου έχει ανεγερθεί το κτίσμα, καθώς επίσης και αν καταλαμβάνει την αξία κατοικιών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος που δεν ανήκει στον δωρητή.

4. Επί του άρθρου 26

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 3470/2006 έχουν εφαρμογή και για τη φύλαξη και ασφάλεια των κτιρίων όπου στεγάζονται οι κεντρικές υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους πλην των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας η προτεινόμενη διάταξη θα έπρεπε να παραπέμπει στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 20 παρ. 14 του ν.2556/1997, όπως ισχύει.

Αθήνα, 9.3.2009

Οι εισηγητές
Ανδρέας Κούνδουρος
Γιώργος Φωτόπουλος
Ειδικοί επιστημονικοί συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών